

kakor je to storil dne 3. oktobra 1920 pri krščanskem nauku. Če se nismo udeleževale vsakokrat njegovih shodov, mislimo, da še to ni povod, da se nas kratkomalo na tako sramoten način odpravi. Pri tem še smo vedno lahko poštene, še bolj kakor marsikatera, ki se vedno okrog njega liže.

Popis vojnih invalidov, vdov in sirot. Da ne bo nepotrebnih vprašanj, katere osebe naj vpišejo občinski uradi pri popisu glasom naredbe opr. št. III 8887/20 I z dne 6. sept. t. l. v kategorijo „urejeni“ in katere med „neurejeni“, pojasnjuje poverjeništvu za socialno skrb deželne vlade za Slovenijo, da spadajo glasom 3. točke navodila k tabeli I v skupini A (urejeni) oni invalidi, vdove in sirote, ki jim je že odmerjena od voj. oblasti naše države inv. pokojnina oziroma preskrbnina. V skupini B (neurejeni) je treba popisi sati osebe, za katere bo treba šele urediti vprašanje pokojnine oziroma preskrbnine.

Električna luč že sveti v Mariboru. Kaj pa v Ptuj? Kaj dela električni odsek? Ljudstvo že nevoljno povprašuje po uspehih, vsled česar bi bilo dobro, da se pojasni, v kakšnem stadiju se s pogajanjem in napeljavo nahajamo.

Ogenj. Dne 25. septembra zjutraj se je v viničarji posestnika Ljudvika Babnika na Kajžarju, občina Sv. Miklavž vnel ogenj. Zgorelo je s slamo krito poslopje, preša z vsem potrebnim orodjem, v viničarji stanujočemu viničarju Antonu Vogrinu je zgorel ves živež, 9 mernikov krompirja, žito, 5 koki, vsa obleka in posteljina ter 100 K v denarju. Škoda znaša približno 82000 K. Zavarovano pa je bilo za 8000 K. Vzrok požara se dosedaj še ni mogel dognati.

Politične vesti.

Ljudsko glasovanje na Koroškem. V ospredju naše politike je plebiscit na Koroškem, ki se bo vršil v nedeljo 10. oktobra. Ta dan bodo Korošci odločili, kje hočejo dalje živeti, ali pri svojih rojakih in bratih v Jugoslaviji ali pod svojimi prejšnjimi gospodarji Nemci v Avstrijski republiki. Prepričani smo, da bo velika večina sledila svoji vesti in se odločila za lastne brate Jugoslovane, ne za prevzetne zatiralce Nemce.

Nemci sami računajo s porazom pri glasovanju na Koroškem. Trezni Nemci, ki poznajo razmere na Slovenskem Koroškem, uvidevajo, da ne morejo dobiti na pošten način večine v glasovalnem pasu. Vlada na Dunaju je dobila zaupna poročila, po katerih je Slovensko Koroško za Nemce končno izgubljeno. Velika pobitost se jih polasča, ker se boje, da bi glasovanje v pasu A potegnilo zase tudi prebivalstvo v pasu B.

Tudi antantna misija računa z jugoslovansko zmago. Ako se pas A odloči za Jugoslavijo, se ima po mirovni pogodbi tri tedne kasneje vršiti v pasu B glasovanje, kam hočejo priti. Plebiscitna komisija v Celovcu je že določila 31. oktober kot volilni dan in s tem nehote priznala, da bo glasoval pas A za Jugoslavijo.

Nemško divjaštvo v Slovenskem Koroškem. Ker Nemci dobro vedo, da ne dosežejo na pošten način med slovenskimi Korošci nič, so se zatekli k zadnjemu sredstvu, ki bi jim morda še lahko pomagalo. Z nasiljem in lažmi hočejo zbegati slovensko ljudstvo, da ne bi glasovalo po svoji vesti. Najneumnejše lazi širijo med ljudstvom, ljudem prete in groze na vse načine, ne strašijo se niti pobojev in požigov, podkupljejo omahljivce z velikimi vsotami, samo da bi pridobili čim več glasov zase. Pa bo vse zastoj!

Nemškokoroški strahovi. Koroški Nemci in nemčurji se silno boje generala Maistra. Ta je z vojsko vred moral po sklepu plebiscitne komisije oditi iz glasovalnega ozemlja. Sedaj pa so se Nemci pritožili pri beograjski naši vladi, da hodi Maister še vedno po Koroškem. V svojem strahu in domišljiji ga pač vidijo, kjer ga niti ni, to dela nemirna vest. Tudi trdijo Nemci, da so Jugoslovani ob meji glasovalnega ozemlja zbrali več polkov s

topovi. Menda Nemci sami zbirajo tolovajske tolpe kakor lani, s katerimi bi radi udrli v slovenski del, ter po njem plenili, pobijali in požigali čisto nemoteno. Jugoslovanski vojaki bi jim v tem primeru bili seveda neprijetni.

Lahi za Nemce. Ker uvidijo, da na Koroškem sami nič ne opravijo, so se združili z drugim našim sovražnikom, z zahrbtnim, lažnjivim, nenasitnim Lahom. Lahi bi morali biti kot sodniki v plebiscitni komisiji nepristranski, ali njihovi zastopniki poznajo le sovražstvo proti nam, povsod grede Nemcem na roko. Italijanski zastopniki naravnost izzivljajo s svojim vedenjem naše ljudi. Če pa jim ti vrnejo milo za drago, kriče nad našo nasilnostjo. Lah je pač povsod enak!

Jadransko vprašanje še vedno ni rešeno. Sedaj pravijo, da bodo pogajanja ta mesec. Naša vlada je baje določila neke meje, preko katerih ne smemo iti v svojih popuščenih proti Italiji.

Reško vprašanje. Italijani zahtevajo sedaj, naj Reka sama odloči o svoji usodi, ali hoče namreč narod na Kvarneru popolno svobodo ali internacijalizacijo.

Razno.

Državnozborski volilci! Po vseh občinah so razporeženi ta teden volilni imeniki za volitve v konstituanto. Vsak volilec naj se prepriča, ali je v imeniku vpisan ali ne. Ako ni vpisan, naj zahteva, da se volilni imenik popravi in se vpiše tudi on. Kot dokazilne listine veljajo krstni list, domovinski list ali po večjih mestih potrdilo policijskega ravnateljstva o stalnem bivališču. Vse listine so kolka proste. Tudi za svoje somišljenike lahko zahteva vsakdo vpis v volilni imenik, ako niso vpisani. Ako vidi v imeniku koga, ki ni opravičen, sme zahtevati, da se izbrše. Zato preglejte vsi takoj imenike.

Narodni dobrotnik umrl. V ponedeljek, 4. oktobra je na svojem posestvu v Makolah umrl dr. Josip Georg, odvetnik v Šmarju pri Jelsah. Pokojnik si je pridobil za slovensko stvar v šmarskem okraju neprecenljivih zaslug. Veš čas svojega življenja je z največjo požrtvovalnostjo podpiral vsako narodno stremljenje, zlasti pa naša obrambna društva. Z največjo ljubeznijo se je oklepal Družbe sv. Cirila in Metoda, katero je tudi v svoji oporoki postavil za glavnega dediča. S tem je družbi naklenil čez 1 milijon kron. Politično je bil pokojnik, kar se samo ob sebi razume, zvest pristaš napredne stranke.

Komisija proti draginji je v Beogradu dovršila svoje delo. Razdeljena je bila komisija v dve sekciji in sicer v sekcijo za prisilne odredbe proti draginji in v sekcijo za organizacijo zasebne iniciative. Predlagajo, naj bi se v ministrstvu za prehrano in obnovo zemlje ustanovil poseben odbor strokovnjakov in zastopnikov konsumnih organizacij, ki naj bi vodil vse tozadevne posle. Popisala naj bi se vse hrana in vse življenske potrebščine, ter blago po trgovinah in skladiščih. Cene živil in blaga bi se maksimirale. Revizije naj bi se ponovno uvedle ter kaznovali brezvestni trgovci. Nepoštene spekulacije naj bi se kaznovale z zaporom do 1 leta in globo do 200.000 dinarjev. Razen tega bi se smele nepoštenim trgovcem zapreti trgovine. Nekaj članov odbora je predlagalo celo smrtno kazen za spekulante, ki na brezvesten način dvigajo cene blagu in živilom. Želimo, da bi ta načrt ne ostal samo na papirju, nego stopil res v življenje. Prehrana, obleka in najnujnejše življenske potrebščine tvorijo še sedaj os, okoli ktere se sučejo skrbi najširših slojev.

Tuji elementi ne bodo volili v konstituanto. Ker imajo po § 68 sentžermenske mirovne pogodbe vsi tuji elementi v naši državi po enem letu opcijsko pravico, je naša vlada sklenila, da se tem elementom, ki so po plemenu in jeziku različni od našega naroda, ne pripusti glasovalna pravica pri sedanjih volitvah v konstituanto.

Millerand o našem narodu. Ko se je v Parizu 1. 1919 slovesno proslavilo ujedinjenje našega naroda, je predsedoval proslavi sedaj za predsednika francoske republike izvoljeni Millerand. Pred uglednimi osebami je rekel med drugim: Uničenje Srbije je bilo za Avstrijo, ali bolje rečeno za Nemčijo nezogibna potreba, ker je Srbija preprečevala pot germanskim težnjam k Sredozemskemu morju. Ali Srbija je šla svojo pot k cilju brez obotavljanja. Vsi jugoslovanski bratje so si pomagali drug drugemu. Prišla je zmaga. Ujedinjenje, o katerem so zloslutni preroki govorili, da je nemogoče, je izvršeno, Živela kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Avstrija na beraški palici. Na mednarodni finančni konferenci v Bruslju je izjavil avstrijski finančni minister dr. Reich, da Avstrija ne poseduje ničesar več, da je na beraški palici. Avstrijska krona je padla v Švici na 2 in pol centesima, avstrijski državni primanjkljaj znaša 42 milijard. Avstrija nima surovin, ne premoga, da bi se razvijala industrija in bi z industrijskimi izdelki kupovala hrano. Tako govori finančni minister, ki gotovo dobro pozna svojo državo. Koroški nemški agitatorji pa lažejo in sleparijo ljudstvo pripovedujo, kakor da bi v Avstrija tekla mleko in med.

Mariborska porota. Pred mariborsko poroto se je obravnavalo več zanimivih zločinov. Največji del odpada na tatvine. Ljudje so danes lahkomišeln, razvajeni in pokvarjeni bolj kot kedaj poprej in ni čuda, če se mneži armada tatov. Obsojeni tatovi so bili sami postopači, ki jih je vojna odvadila dela. Izmed porotnih razprav, ki so prišle tokrat na vrsto, je vzbujala največ zanimanja razprava proti 20 letnemu Rudolfu Gašperiču iz okolice Ptuja, ki je bil obtožen večkratnega roparskega zavratnega umora in tatvine. Gašperič je umoril svojo botro, dalje gostilničarko Ano Vogrin v Cogetincih, na vesti pa ima tudi poskušen umor svojega botra, obrekovanje itd. Gašperič bi se bil rad poročil z neko deklo, ni pa imel perila in obleke, zato je sklenil ubiti svojega botra in botro v Orešju pri Ptuj in ju oropati. Ta sklep je tudi izvršil. Botro je umoril, njenega moža pa samo težko ranil. Storitca niso mogli takoj izslediti, vstopil je v službo pri posestnici Ani Kump in kratek čas svoje službe izkoristil za to, da jo je okradel. Vzel je poselsko knjižico njenega sina Franca Kump in pod tem imenom nastopil službo pismonoše pri Francetu Klobasi v Ivanjih. Med tem ga je orožništvo pridno zasledovalo, ker je njegov boter ostal pri življenju in je vedel za morilca. Ker pa se je skrival pod imenom Kump, mu niso prišli takoj na sled. Šele umor gostilničarke Vogrin v Cogetincih, ki še zdaj ni povsem pojasnen, je opozoril orožništvo na sumljivega Kumpa. Prijeli so ga in razkrinkali kot morilca Gašperiča. Umora Ane Vogrin mu sicer niso mogli dokazati, a umor zakonskih Kolarič je bil brezdvomno dokazan. Gašperič je dejanje tajil. Porotniki so soglasno odgovorili na vsa vprašanja z „da“. Ker Gašperič še ni dopolnil 20. leta, ni bil obsojen na smrt. Dobil je samo 16 let težke ječe.

Kanonenfutter. Slovenci! V svetovni vojski ste bili kanonenfutter za Nemce. Ako bi Nemci ne bi imeli pod svojo komando nas, Čehov, Poljakov, Hrvatov, Srbov, Bošnjakov in Dalmatincev, bi sploh ne bili začeli te strašne vojske. Nemci bi se bili bali poslati samo svoje ljudi v švarmlinijo — za to so bili drugi. In danes vas strašijo Nemci, da boste kanonenfutter v Jugoslaviji! Vedite: Vsak falot kaže s prstom za poštenjakom. Jugoslavija je zmagala in je dobila to, kar je hotela — Nemci pa so bili tepeni in se hočejo maščevati. Nemci bi še zmeraj radi imeli vas Slovence za kanonenfutter. Samo Nemci še mislijo na novo vojsko!

Čez 40 milijonov ljudi je uničila svetovna vojska samo v glavnih evropskih državah (brez Turške, Grške, Amerike in Japonske.) Od tega odpade: 1. na mrtve na bojiščih 10 milijonov; 2. na večjo umrljivost 15 milio-

nov; 3. na manj porodov 15 milijonov. Na posledicah vojne je najbolj trpela mala Srbija. Na mrtvih ima 14.8% (druge države 3% in manj), na večji umrljivosti 28.4% (druge države 8% in manj). Skupaj je izgubila 1,650.000 ljudi ali 35% vsega prebivalstva, torej več ko eno tretjino svojih ljudi pred vojno. Najvišjo številko izgub pa je dosegla Rusija, namreč 13 milijonov ljudi, kar pa znaša samo 9.6% vsega prebivalstva. Te s krvjo prepojene številke nam povedo, koliko gorja je priklical na svet nemški narod. Ali naj po vsem tem ne bo prekletstvo večni delež Nemcev?

Proti tihotapcem je izdelalo finančno ministrstvo nov pravilnik z določbo, da dobi vsak, kdor najde ali zasači tihotapca, vso vrednost vtihotapljenega blaga.

Žrtve svetovne vojne. Po uradnih podatkih je v naši državi nad 200.000 invalidov in 350.000 rodbin umrlih vojakov.

Prva jugoslovanska tovarna za gumbe se snuje v Slovenski Bistrici. Tovarna bo razpolagala z najmodernejšimi stroji in bo lahko izdelovala toliko gumbov iz roga, lesa, kosti in kovin, da ne bo treba takega blaga več uvažati k nam od drugod.

Za ravnatelja vinarske in sadjarske šole v Mariboru je imenovan g. Andrej Žmavc, dosedaj inšpektor pri glavnem poverjeništvu za agrarno reformo v Ljubljani.

Naš kovani denar se bo izdelal na Dunaju. Naročenega je 30 milijonov komadov. Z izdelovanjem matric se peča 180 delavcev in delavk. Ta dela bodo sedaj končana, na kar se bo pričelo takoj z vlivanjem. Novi kovinski denar naše države bo obstojal iz takozvane gama-kovine, t. j. novoiznajdena zmes iz cinka in bakra, ki je posebno trpežna, pri tem pa lahka.

Mesec oktober. Dolgost dneva se v tem mesecu zmanjša od 11 ur 38 minut na 9 ur 56 minut. Dan se skrči za eno uro 42 min. Lunine izpremembe: dne 5. oktobra zadnji krajec, 12. oktobra mlaj, 20. oktobra prvi krajec, 27. oktobra ščip ali polna luna; luna mrkne 27. oktobra takoj ob mesečnem vzhodu, ob pol petih zjutraj je mrk še deloma viden.

Znamke kronske in vinarske vrednosti. katerih veljavnost bi bila inela 30. septembra ugasniti, ostanejo začasno še nadalje v veljavi.

Slovenske šole v zasedenem ozemlju. Tržaški „Piccolo“ poroča, da so se s 1. oktobrom otvorili učni tečajji na slovenskih šolah v Julijski Benečiji. Dozdajne zasebne slovenske šole pri Sv. Jakobu in 7 zasebnih slovenskih otroških vrtec namerava vlada spremeniti v mestne ali morda celo državne zavode. Vsled pomanjkanja slovenskih srednjih šol je krog 500 dijakov šlo zopet v Jugoslavijo nadaljevati študije, zlasti učiteljsčniki, ker edino slovensko učiteljsče v Tolminu ne odgovarja vsem zahtevam. Vlada namerava ustanoviti popolno slovensko učiteljsče in še en srednješolski zavod, da prepreči izseljevanje slovenskih dijakov v Jugoslavijo.

Čitajte in razširjajte „Ptujski list.“

Kupi se večje množine dobrega **vinskega mošta.**

Ponudniki naj prinesejo vzorce mošta upravništvu tega lista.

Iščem služkinjo

proti dobri plači in dobri oskrbi.

K. Kveder, ravnatelj, Ptuj, Ljutomerska cesta 20, II. nadstropje.

Rabljeni sodi

so na prodaj. Vpraša se v pisarni C. FÜRST IN SINI, PTUJ.

FERDO STROSS

barvarija v PTUJU

sprejme 2 delavki, ki dobite dnevno opravilo in tudi lahko vsak dan pridete, potem 1 deklico proti celi oskrbi in eno deklo proti celi oskrbi, ki zna šivati.

Novi damski čevlji št. 38

stareja forma, se oddajo za 350 K. — Kje, pove uprava lista.

Na hrano

sprejme več gospodov Ana Majcen, Ptuj, Cvetkov trg št. 5.

Koncertcitre

nove so na prodaj. Vpraša se v hiši g. dra. Sadnika, I. nadstropje, PTUJ.

Vsled izločitve K. Gabrijana, dosedajnega poslovodja, iščem novega pridnega in zanesljivega

poslovodja

za svoje podjetje t. j. umetno ključavničarstvo v Ptuj, Aškerčeva ulica; plača po dogovoru.

Ivana Rasteiger,

imejateljica umetnega ključavničarstva v Ptuj.

Ena vprežna lahka fina napolkrita kočija je na prodaj. Naslov pove uprava tega lista.

Stavbinska družba **Treo & drugi** se priporoča.

STENOGRAFIJA

za nemščino in slovenščino

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Obširne ponudbe s prepisi spričeval in z navedbe zahtevkov pišče je vpslati na

Prvo Jugoslovansko tovarna za usnje in čevlje d. d. na Bregu pri Ptuj.

Večjo množino nagrobnih spomenikov

iz umetnega kamna ima v zalogi od 500 K naprej J. Robinšak, izdelovatelj cem. blaga v Ormožu. Črke se izsekajo in pozlatijo.

Bencin, petrolej, gonilno olje, strojno olje, cilindrovo olje, tevt mast, kolomaz, vazelin, olje in mast za usnjarje

DOBAVLJA PROMPTNO

„MINERALNA RAFINERIJA“ Dravograd.

Dopisi na centralo v Mariboru.

Brzjavi: Rafinerija. Telefon št. 80.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

PODRUŽNICE v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih. Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.